

MRF 2023.21/4

Vestre Landsrets dom af 20. marts 2023, 1. afd., sag S-1045-22
(Karen Foldager, Astrid Bøgh og Mette Hartmann Andresen (kst.))

Anklagemyndigheden mod T (adv. Gert Møller Lund)

Tvangsbøder pålagt i 2019 for manglende efterkommelse af påbud om lovliggørelse af tagterrasse i strid med lokalplan forhøjet fra 2.000 kr. til 5.000 kr. månedligt.

Ved Vestre Landsrets dom af 26. februar 2019 (MAD 2019.90 V) blev T idømt en bøde på 10.000 kr. for ikke at efterkomme Ringkøbing-Skjern Kommunes påbud fra juli 2015 (som stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet i februar 2016 (NMK-33-03196)) om fjernelse af en tagterrasse, der var opført på T's ejendom i strid med en lokalplan. T blev samtidig idømt månedlige tvangsbøder på 2.000 kr. fra 1. maj 2019, indtil påbuddet blev opfyldt. T betalte tvangsbøderne, men efterkom fortsat ikke lovliggørelsespåbuddet, hvorefter anklagemyndigheden i januar 2021 anmodede byretten om at forhøje de månedlige tvangsbøder til 8.000 kr. med virkning fra 1. april 2021. T påstod frifindelse og gjorde på ny gældende, at påbuddet fra 2015 var ugyldigt, ligesom T ønskede ny bevisførelse herom, herunder at føre sin ægtefælle som vidne. I **MRF 2021.288 V**

bestemte landsretten, at der ikke kunne ske fornyet prøvelse af eller bevisførelse om påbuddets lovlighed under en sag om forhøjelse af tvangsbøder, idet landsrettens dom af 26. februar 2019 var endelig og havde retskraft, hvorfor T var henvist til at anmode Den Særlige Klageret om genoptagelse af sagen (hvilket klageretten i juli 2019 havde afslået). Byretten fandt herefter, at T erkendte, at påbuddet fortsat ikke var efterkommet, havde størrelsen af tvangsbøderne ikke haft den tilsigtede virkning. Da bødernes størrelse var et væsentligt incitament til at efterkomme påbuddet, fandt byretten, at de månedlige tvangsbøder skulle forhøjes til 5.000 kr. med virkning fra 1. juni 2022. T ankede dommen til landsretten, der tiltrådte byrettens begrundelse og resultat, dog således at forhøjelsen af tvangsbøderne skete pr. 1. maj 2023.

Kommentar: Se også **MRF 2023.285 B**, hvor byretten tiltrådte Planklagenævnets afgørelser fra 2020 om, at T ikke havde krav på genoptagelse af kommunens afslag fra 2009 på lovliggørende dispensation fra lokalplanen til den omhandlede tagterrasse. Om forhøjelse af tvangsbøder se tillige **MRF 2023.261 V**.

Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 19. april 2022

Retten nr. 99-299/2021

Politets nr. 4100-88160-00004-16

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer ...

Anmodning om forhøjelse af månedlige tvangsbøder er modtaget den 18. januar 2021.

T er ved Vestre Landsrets ankeendom af 26. februar 2019 for overtrædelse af planlovens § 64, stk. 1, jf. § 51, stk. 1-3, jf. § 63, jf. lokalplan nr. 55 for et sommerhusområde i Skodbjerge, Holmsland Kommune af 31. maj 1995 punkt 6.4., idømt en bøde på 10.000 kr. samt betaling af tvangsbøder på 2.000 kr. pr. måned fra den 1. maj 2019 indtil hun har lovliggjort forholdene på ejendommen ... ved at opfylde påbuddet af 8. juli 2015 fra Ringkøbing-Skjern Kommune og stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet den 10. februar 2016.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at de månedlige tvangsbøder forhøjes til 8.000 kr. med virkning fra 1. april 2021, idet T ikke har lovliggjort forholdene.

T har påstået frifindelse.

Sagens oplysninger

T har forklaret, at hun har betalt tvangsbøderne, fordi hun blev dømt til at betale dem. Baggrunden for, at hun ikke har opfyldt påbuddet, er, at hun i hele forløbet har været i kontakt med kommunen, som i en række helt parallelle sager andre lignende steder har godkendt, at der blev opført tagterrasse. Derfor forventer hun, at kommunen vil lovliggøre hendes tagterrasse, idet påbuddet fortsat er forkert. Kommunen har også nogle løsningsforslag, som hun og hendes ægtefælle overvejer. Det vil være omkostningstungt først at opfylde påbuddet og senere, når lovliggørelsen er sket, re-

etablere tingene. Hun ved ikke, hvad de vil gøre, hvis anklagemyndigheden får medhold i sin påstand. Hun tilføjer, at de fortsat ikke har efterkommet påbuddet.

Hun har videre forklaret, at de har været en dialog med kommunen siden landsrettens afgørelse i 2019. Huset ligger på en meget skrånende grund, og både huset og trappetårnet er bygget ind i klitten. Det forhold har kommunen ikke taget højde for i sin afgørelse, og derfor er afgørelsen forkert. Den fejl i sagsbehandlingen gjorde de i august 2019 kommunen opmærksom på, men de hørte ikke noget før i januar 2020, hvor kommunen oplyste, at de ikke vil le genoptage sagen. Afgørelse blev påklaget til Planklagenævnet, og herefter gik der yderligere lang tid. Sagen ligger igen i Planklagenævnet, og de ved ikke, hvornår der kommer en afgørelse. Hun tilføjer, at de politikere og byggesagsmedarbejdere, som har behandlet sagen i kommunalt regi, enten ikke kender loven eller ikke følger den, idet der som anført ikke er taget højde for den skrånende grund. De har forsøgt at få et møde med Gunnar Frandsen, som er afdelingsleder i byggesagsafdelingen og Susanne Hulmose, som er teknisk designer i kommunen, men det har ikke været muligt. De har også haft kontakt med politikerne og haft besøg af bl.a. borgmesteren, viceborgmesteren og formanden for miljø og teknik, og alle kunne se, at kommunen havde en dårlig sag. Hun regner derfor med, at der kommer en løsning med kommunen, sådan at tagterrassen bliver retligt lovliggjort. De fejl, som de har påpeget overfor kommunen, er meget klare. Det fremgår tydeligt af byggeloven, hvad der skal tages højde for, og det er ikke sket. Hun forklarer, at de havde en anden sag angående tagterrassen i Planklagenævnet. Den sag tabte de, og den er nu indbragt for Retten i Århus, hvor den forventes behandlet i september måned 2023. De overvejede at søge Den Særlige Klageret om tilladelse til at få landsretsdommen fra den 26. februar 2019 genoptaget men vurderede, at det er bedre at forfølge den materielle sag i Planklagenævnet og retten.

Hun tilføjer, at det vil koste et par hundrede tusinde kroner at lovliggøre tagterrassen. Hun og hendes ægtefælle er folkepensionister.

Retten's begrundelse og afgørelse

Ved domfældtes erkendelse er det godtgjort, at påbuddet om lovliggørelse af ejendommen ... , Hvide Sande fortsat ikke er efterkommet. Det forhold, at T ved henvendelse til kommunen har forsøgt at formå kommunen til at lovliggøre tagterrassen, eller at der verserer andre sager angående tagterrassen, har ikke nogen betydning for bedømmelsen.

T har betalt de løbende tvangsbøder på 2.000 kr., som hun blev pålagt ved Vestre Landsrets anke af 26. februar 2019, og det må derfor lægges til grund, at størrelsen af tvangsbøderne ikke har haft den

tilsigtede virkning. Bødernes størrelse er et væsentlig incitament til at efterkomme påbuddet, og retten finder derfor, at tvangsbøderne skal forhøjes til 5.000 kr. per måned med virkning fra den 1. juni 2022.

Thi kendes for ret:

T skal betale tvangsbøder på 5.000 kr. per måned fra den 1. juni 2022, indtil påbuddet om lovliggørelse af ejendommen ...
, Hvide Sande er opfyldt.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Steen Friis Nielsen
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEN I HERNING, den 19. april 2022

Helle Buur Sahlholdt
kontorfuldmægtig

DOM

afsagt den 20. marts 2023 af Vestre Landsrets 1. afdeling (dommerne Karen Foldager, Astrid Bøgh og Mette Hartmann Andresen (kst.)) i ankesag

V.L. S-1045-22

Anklagemyndigheden

mod

T

født den ...

(advokat Gert Møller Lund, Aarhus)

Retten i Herning har den 19. april 2022 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 99-299/2021).

Påstande

T har påstået frifindelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse, således at de månedlige tvangsbøder fastsættes til 8.000 kr. med virkning fra den 1. april 2023.

Supplerende oplysninger

T har under anken henvist til Ankestyrelsens tilsynsudtalelse af 8. april 2022 til Ringkøbing-Skjern Kommune om sommerhusområder i Ringkøbing-Skjern Kommune. Ifølge udtalelsen vurderer ankestyrelsen, at det er ulovligt, at Ringkøbing-Skjern Kommune ikke foranlediger, at flere sommerhusområder beliggende på Holmsland Klit og et sommerhusområde i Hvide Sande på arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, bliver lovliggjort.

På den baggrund har T den 6. oktober 2022 anmodet Den Særlige Klageret om at genoptage Vestre Landsrets dom af 26. februar 2019.

Den Særlige Klageret har efter det oplyste endnu ikke truffet afgørelse om anmodningen om genoptagelse.

Ringkøbing-Skjern Kommune har den 9. februar 2023 meddelt T lovliggørende dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til anlæg efter 1992 på ejendommen X-vej 16, Hvide Sande. Det fremgår af dispensationen, at dispensationen ikke fritager for tilladelse efter anden lovgivning såsom byggeloven, planloven og miljøbeskyttelsesloven.

Det fremgår af udskrift fra Statens Ligningssystem, at T i 2022 havde en A-indkomst på 305.169 kr. og en formue på 2.133.560 kr.

Forklaringer

T har for landsretten i det væsentlige forklaret som i 1. instans.

T har supplerende forklaret, at hun fortsat betaler tvangsbøderne, og forholdet er ikke lovliggjort. Siden byrettens dom er der sket en del i sagen. Der var en besigtigelse i maj 2022 på ejendommen med deltagelse medlemmerne fra Teknik- og Miljøudvalget og tre administrative medarbejdere. Der var 10 personer i alt. Hun havde forventet, at der derefter ville kommet et løsningsforslag fra kommunen, men det skete aldrig. Efterfølgende kom hun med nogle løsningsforslag, som ikke kunne accepteres af kommunen. Borgmesteren har givet udtryk for den opfattelse, at kommunen måske kunne komme til at betale den bøde og de tvangsbøder, hun er blevet pålagt, hvis kommunen indrømmede, at der var begået fejl, og de penge kunne kommunen ikke finde.

Hun har forsøgt at gøre det klart for kommunen, at ejendommen reelt består af en stueetage med en kælder, fordi en del af ejendommen er bygget ind i klitten. Der er udarbejdet nogle tegninger af et arkitektfirma, som har bedt kommunen rette oplysningerne i overensstemmelse hermed i BBR, men kommunen har gentagne gange afvist at rette oplysningerne. Det er nu for tredje gang indbragt for ombudsmanden.

Den dispensation, hun har fået den 9. februar 2023, skulle være givet i 2009, og derfor er den oprindelige tilladelse til byggeriet i 2009 ulovlig.

Der gik lang tid med klagen i Planklagenævnet, fordi kommunen ikke kom med bemærkninger før efter tre måneder, selv om det skulle være sket inden for tre uger. Kommunen trækker sagen i langdrag, og det har ingen konsekvens for kommunen at gøre det. Hun oplever i øvrigt, at B ikke udtaler sig i overensstemmelse med hele sandheden i de svar, hun har afgivet i sagen, og at kommunen i det hele taget manipulerer i hele sagen.

Hun er nu pensionist, og hendes indtægt er ikke så høj som tidligere. Det vil derfor være en forholdsmæssig stor udgift for hende, hvis tvangsbøderne forhøjes, og hun mener, at de bør sættes i bero på afgørelsen fra Den Særlige Klageret.

Landsrettens begrundelse og resultat

Vestre Landsrets dom af 26. februar 2019 står ved magt, idet der ikke er truffet afgørelse om at genoptage sagen.

Herefter og af de grunde, som byretten har anført, tiltrædes det også efter bevisførelsen for landsretten, at der skal ske forhøjelse af de månedlige tvangsbøder til 5.000 kr.

De fremkomne oplysninger om T økonomiske forhold kan ikke føre til en anden vurdering.

Landsretten stadfæster derfor dommen med den ændring, at den første tvangsbøde forfalder den 1. maj 2023.

Med den anførte ændring stadfæster landsretten dommen.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes, dog således at den første tvangsbøde på 5.000 kr. forfalder den 1. maj 2023.

T skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Karen Foldager

Astrid Bøgh

Mette Hartmann Andresen

(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 20. marts 2023

Niels Erik Nielsen

retssekretær